

ΚΤΗΚ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
CYPRUS ASSOCIATION OF CIVIL ENGINEERS

VISION ZERO

Safety.Health.Wellbeing.

Ημερίδα ΤΕΕ – ΕΤΕΚ - ΣΠΟΛΜΗΚ 28 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2023, Λευκωσία

Ασφάλεια & Υγεία στα Κατασκευαστικά Έργα Τα Καθήκοντα και ο Ρόλος των Συντονιστών Μελέτης και Εκτέλεσης Οι πρόνοιες της Νομοθεσίας

Ευαγγελίτσα Τσουλόφτα
Ανώτερη Λειτουργός Επιθεώρησης Εργασίας
Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας – Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και
Κοινωνικών Ασφαλίσεων

τηλ.: 22 40 56 16

E-mail: etsoulofta@dli.mlsi.gov.cy

www.mlsi.gov.cy/dli

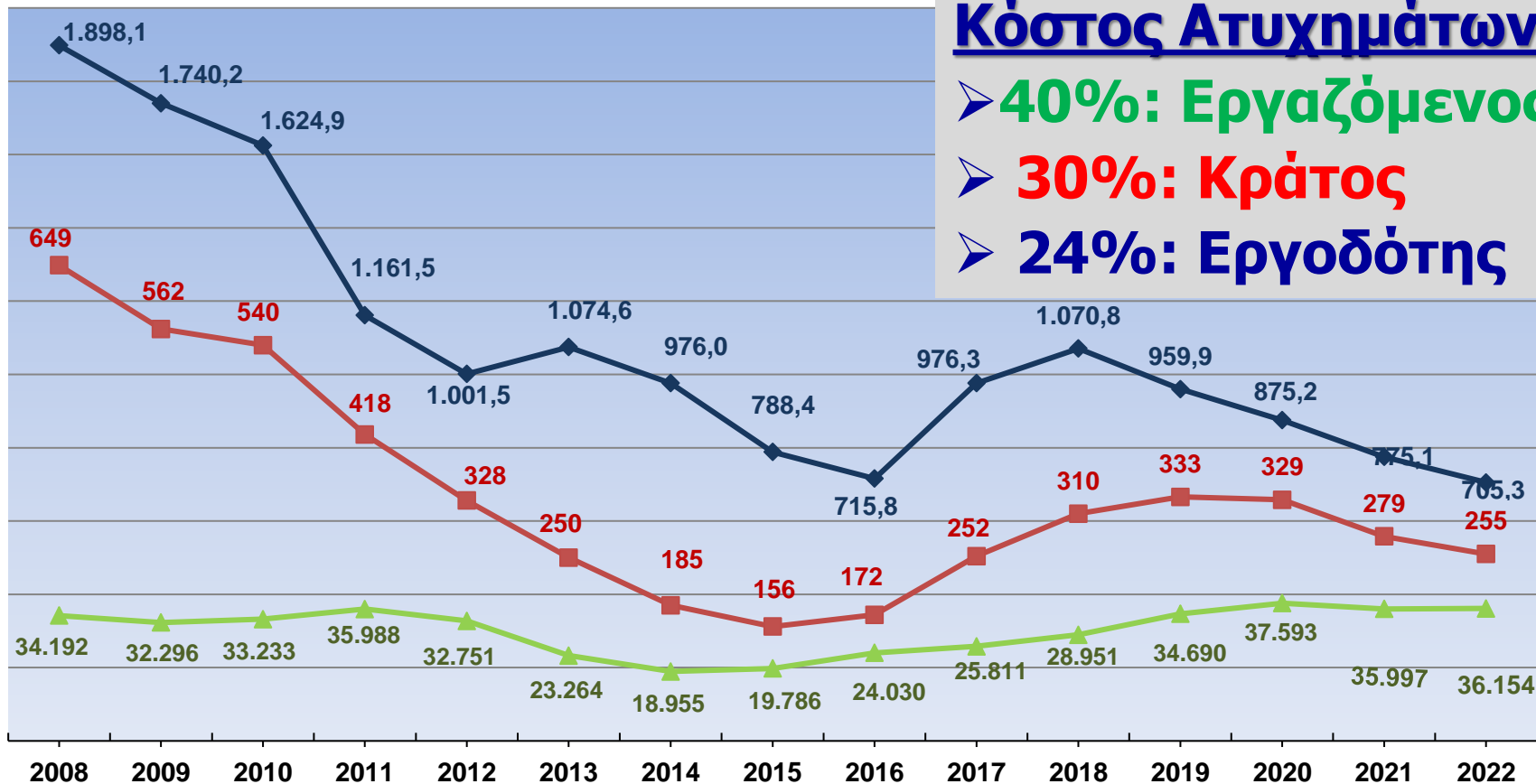
1. Εισαγωγή

- ✓ **Στατιστικά στοιχεία ατυχημάτων**
- ✓ **Κόστος Ατυχημάτων**
- ✓ **Η Πρόληψη στα Κατασκευαστικά Έργα**

ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ
ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΔΕΙΚΤΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ, ΑΡ. ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ, ΑΡ. ΕΡΓΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2008- 2022 Σημ.

Κόστος Ατυχημάτων

- **40%: Εργαζόμενος**
- **30%: Κράτος**
- **24%: Εργοδότης**

◆ ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑΣ   ■ ΑΡ. ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ   ▲ ΑΡ. ΕΡΓΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ

Σημ.: Τα στοιχεία σε ότι αφορά το Δείκτη Ατυχημάτων για το έτος 2022 είναι προκαταρκτικά και όχι τελικά, καθώς ο αριθμός των εργοδοτούμενων που αναφέρεται, αφορά τον Μέσο Όρο του Πρώτου, Δεύτερου και Τρίτου Τριμήνου του 2022, σύμφωνα με την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού και όχι το Μέσο Όρο του Έτους.

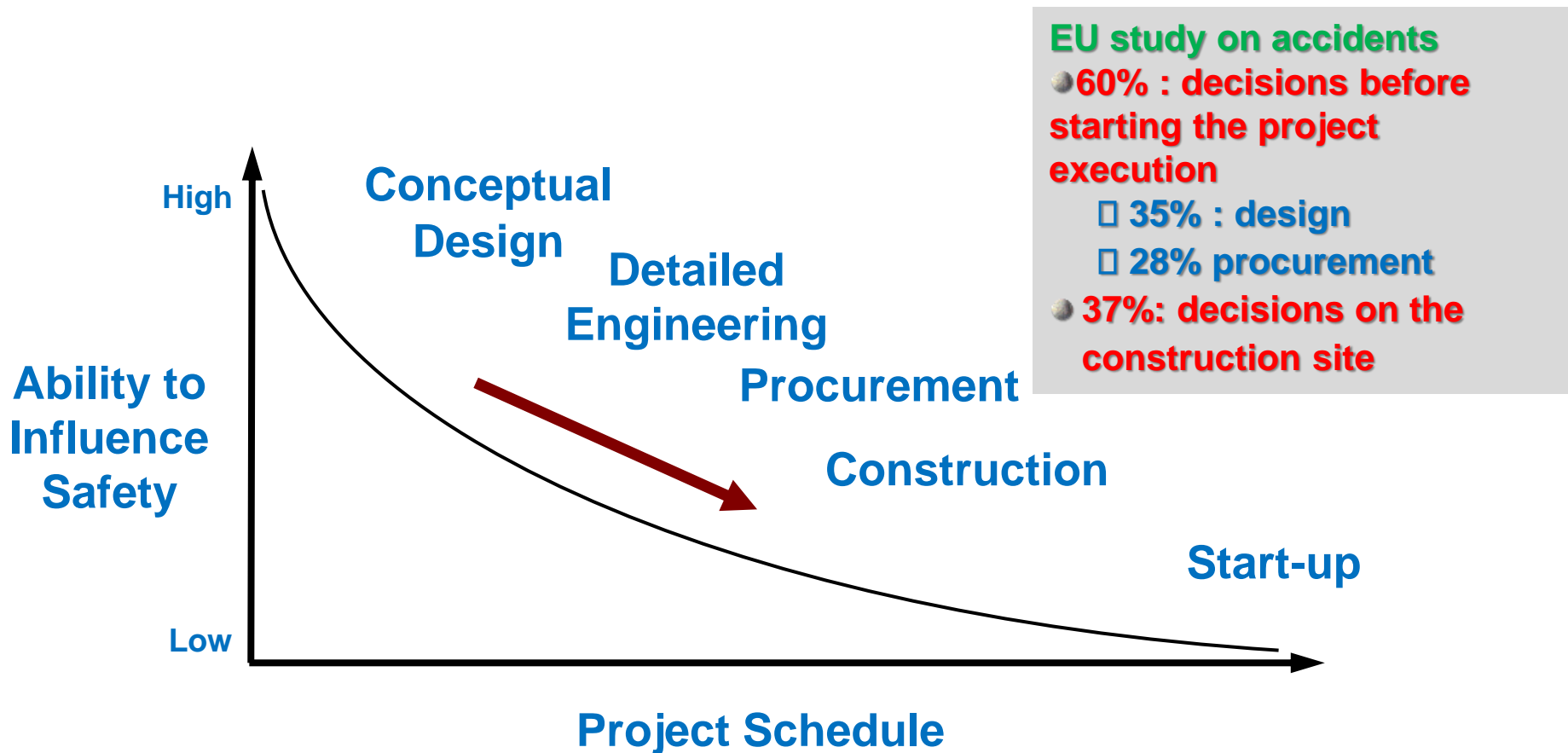
Κύρια αιτία Θανατηφόρων Ατυχημάτων στα

Εργοτάξια - ΠΤΩΣΗ από Ύψος !!

- Προβλέψιμα!!
- Μπορούσαν να αποφευχθούν!!
- Απόλυτη ευθύνη & συνυπευθυνότητα εργολάβου & υπεργολάβου!!
- Είχαν ρόλο ΚτΕ, Μελετητές, Συντονιστές Α&Υ στην πρόληψη τους;;

Considering Safety During Design Offers the Most Payoff¹

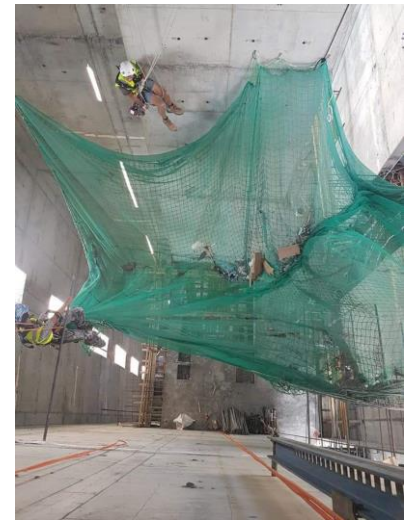
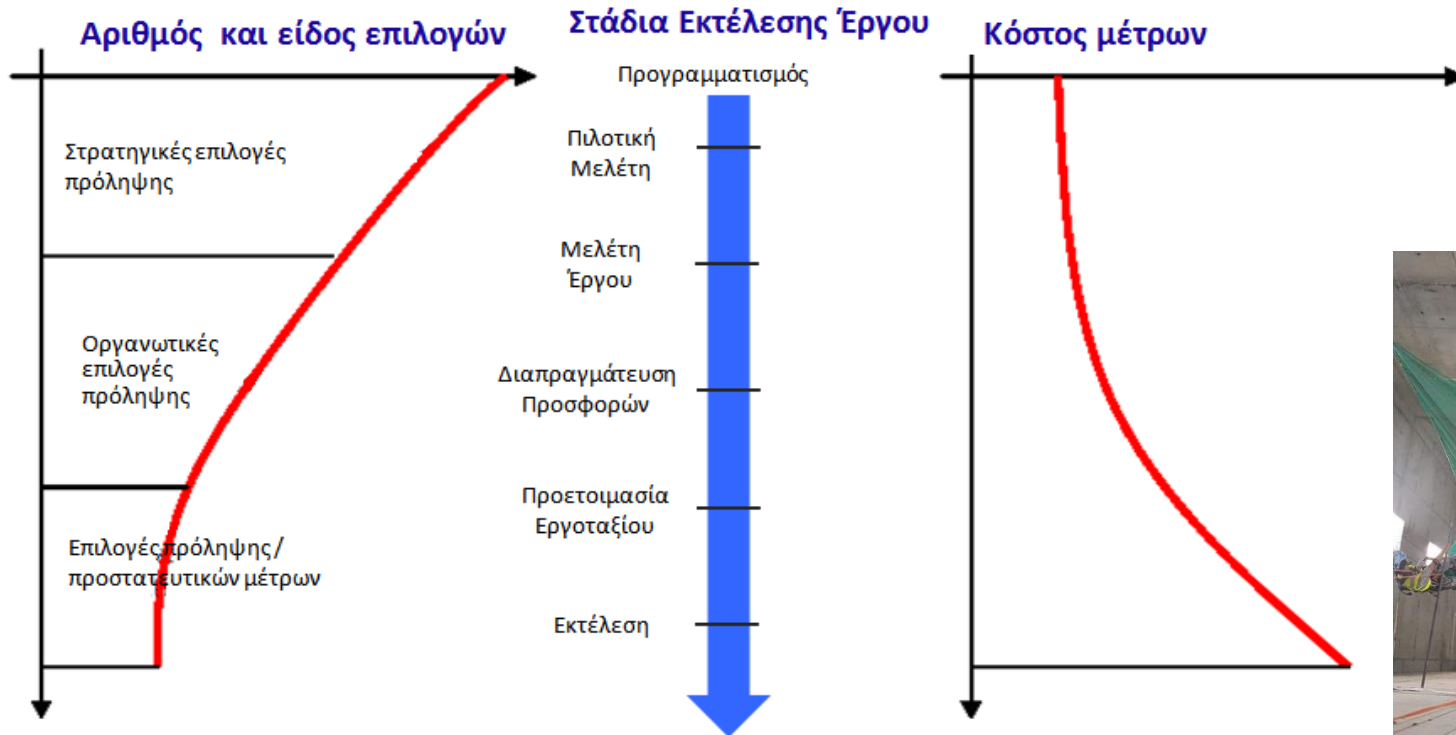

¹ R. Szymberski, "Construction Project Safety Planning" TAPPI Journal, 1997.

Safety in Design 2014 by RMIT University website: <http://www.rmit.edu.au/research/health-safety-research>

Επένδυση στη στρατηγική πρόληψης

(www.fiec.eu)

A&Y: Επένδυση 1 Ευρώ ► Απόδοση 2,2 ευρώ

Νομοθετική Ρύθμιση της Πρόληψης στα Κατασκευαστικά Έργα

● Νομοθετική ρύθμιση

Αρχές Πρόληψης

Πρόνοιες στη Κ.Δ.Π. 410/2015:

- **Κύριος του Έργου (ΚτΕ) Διασφαλίζει**
- **Μελετητής διασφαλίζει / προνοεί για την εφαρμογή - στάδιο μελέτης**
- **Συντονιστές Συντονίζουν την εφαρμογή**
- **Εργολάβος & Υπεργολάβοι Εφαρμόζουν – στάδιο εκτέλεσης**

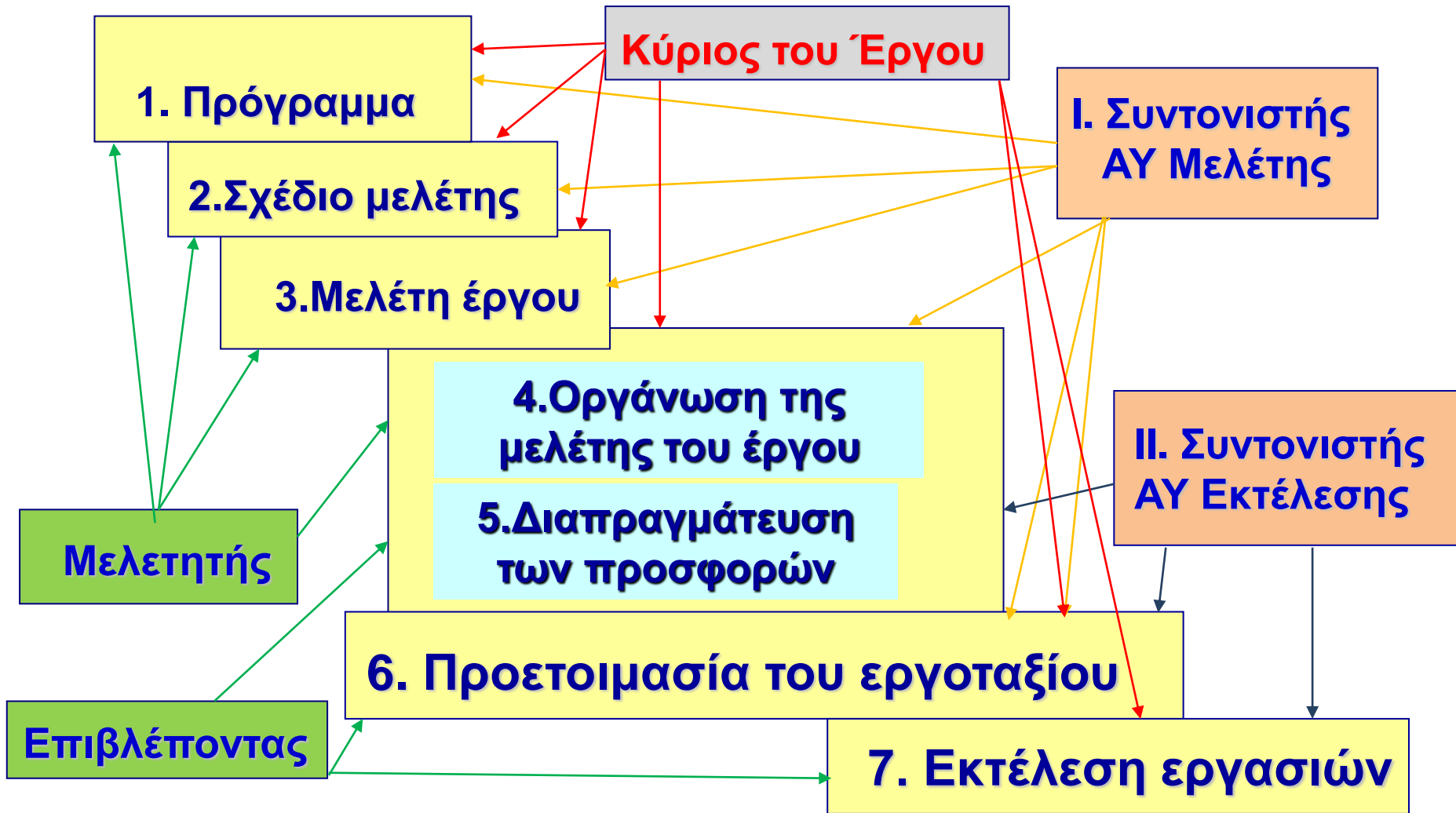
2. Αρμοδιότητες Συντονισμού Ασφάλειας & Υγείας (Α&Υ)

Αλυσίδα Ευθύνης

Αρμοδιότητες Συντονισμού Ασφάλειας & Υγείας

► **δεν μειώνονται οι υποχρεώσεις των άλλων συντελεστών του έργου**

Ορισμός ΣΑΥΜ και ΣΑΥΕ

- Ορισμός ΣΑΥΜ και ΣΑΥΕ από **το κύριο του έργου (Κτε)** ή τον **μελετητή ολόκληρου του έργου (ΣΑΥΜ)** / τον **εργολάβο ολόκληρου του έργου (ΣΑΥΕ)**:
  - φυσικό πρόσωπο
  - με γραπτή συμφωνία (ανανεώνεται αν απαιτείται).
- Ο **Κτε** ή ο **εργολάβος ολόκληρου του έργου συμβουλεύεται το μελετητή ολόκληρου του έργου** ή/και τους **μελετητές** ή/και τον **επιβλέποντα**.
- **Ορισμός Επικεφαλή ΣΑΥΜ / ΣΑΥΕ** όταν ορίζονται περισσότεροι από ένα ΣΑΥΜ / ΣΑΥΕ για το ίδιο έργο.

Ο ρόλος των ΣΑΥΜ και ΣΑΥΕ

- **Ιδιαίτερα σημαντικός:**
  - εφαρμογή των αρχών πρόληψης - πρόληψη των ατυχημάτων και επικινδύνων συμβάντων, και
  - συνεργασία των συντελεστών του έργου.
- **Για την εκπλήρωση του ρόλου τους απαιτείται:**
  - **Εμπειρογνωμοσύνη στα θέματα Α&Υ.**
  - **Επαρκείς γνώσεις και εμπειρία στα κατασκευαστικά έργα.**
  - **Επαρκή μέσα, πόρους και εξουσία.**
  - **Να μην επηρεάζονται από συγκρούσεις συμφερόντων!!**
- **Ευθύνη αυτού που τους διορίζει (ΚτΕ, μελετητή , εργολάβου)**

3. ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗ Α&Υ ΜΕΛΕΤΗΣ (ΣΑΥΜ)

Ομάδα Μελέτης του Έργου

Η περί Οδών και Οικοδομών Νομοθεσία

- Αρχιτέκτονας
- Πολιτικός Μηχανικός
- Ηλεκτρολόγος Μηχανικός
- Μηχανολόγος Μηχανικός
- **Πυρομηχανικός (Ανάλογα με το Έργο)**

Η περί Α&Υ στην Εργασία Νομοθεσία

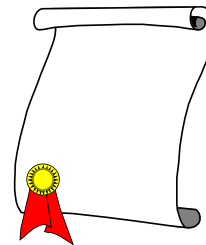
- **Συντονιστής Α&Υ Μελέτης**

Άλλες Νομοθεσίες – Ειδικά Θέματα

- Μελετητής για ενεργειακά θέματα

Καθήκοντα ΣΑΥΜ (1)

- **Συμβουλεύει κατάλληλα και επαρκώς το ΚΤΕ για τις διατάξεις της νομοθεσίας και τις απαιτούμενες ενέργειες για συμμόρφωση του με τις:**
  - **διατάξεις που ρυθμίζουν τα θέματα ασφάλειας και υγείας σε σχέση με την υλοποίηση κατασκευαστικών έργων,**
  - **ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας.**

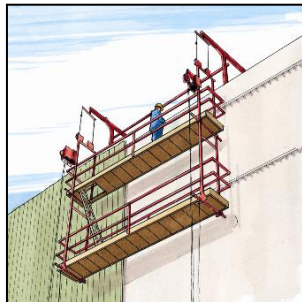

Καθήκοντα ΣΑΥΜ (2)

- Συντονίζει την **εφαρμογή των γενικών αρχών πρόληψης και την ενσωμάτωση των θεμάτων ασφάλειας και υγείας στη μελέτη του έργου.**
- **Συλλέγει τις πληροφορίες για το ΣΑΥ και τα θέματα ασφάλειας και υγείας και μεριμνά να τις διαθέσει στους μελετητές.**
- **Καταρτίζει ή αναθέτει τη κατάρτιση του ΣΑΥ.**
- **Συνεργάζεται με το ΣΑΥΕ για την αναπροσαρμογή του ΣΑΥ (και του ΦΑΥ).**

Καθήκοντα ΣΑΥΜ (3)

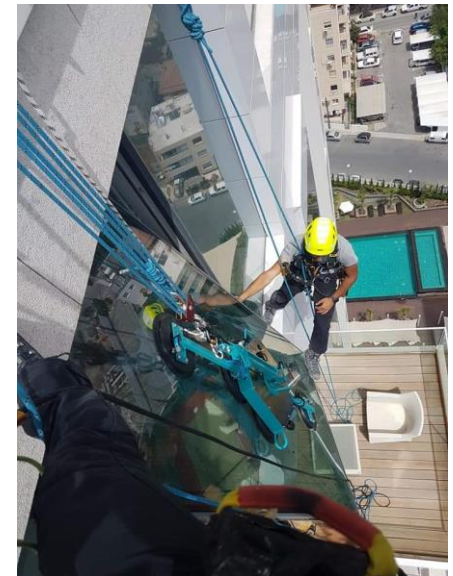
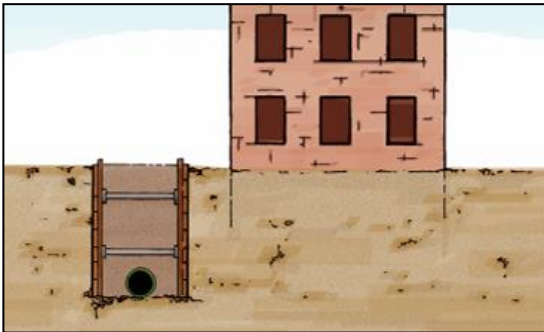
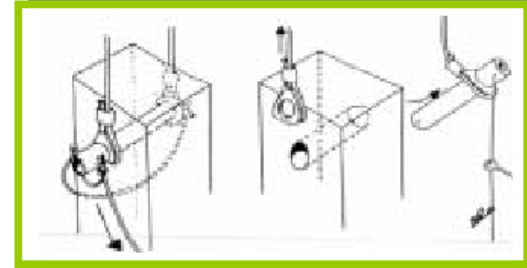
- Συντονίζει και συμμετέχει στον **καθορισμό ειδικών μέτρων στο ΣΑΥ** για τις εργασίες που ενέχουν ειδικούς κινδύνους.
- Εισηγείται και συντονίζει το σχεδιασμό **μόνιμων εγκαταστάσεων ασφαλείας** για τις μελλοντικές εργασίες.
- Συμμετέχει στο **χρονικό προγραμματισμό των φάσεων και εργασιών του έργου.**

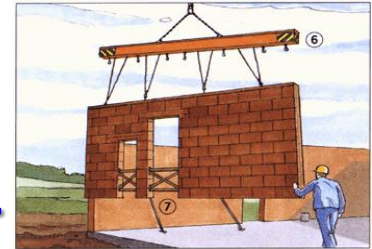
Καθήκοντα ΣΑΥΜ (4)

- Συντονίζει την **αναπροσαρμογή της μελέτης με βάση το ΣΑΥ και τις πρόνοιες του ΦΑΥ** (σχέδια και προδιαγραφές).
- Μεριμνά για την ετοιμασία των απαιτούμενων **σχεδίων και σύνταξη τεχνικών προδιαγραφών με βάση το ΣΑΥ και ΦΑΥ**.
- Συντάσσει **καθοδηγητικά έγγραφα** για τις μελλοντικές εργασίες για το ΦΑΥ.

Καθήκοντα ΣΑΥΜ (5)

- Μεριμνά για την ενσωμάτωση στη **μελέτη**, στα **έγγραφα προκήρυξης** της προσφοράς και τους όρους των **συμβολαίων ανάθεσης** του έργου:
  - **σχέδια, τεχνικές προδιαγραφές,**
  - **κριτήρια επιλογής (αξιολόγησης) υλικών, μεθόδων εργασίας, εργολάβων και υπεργολάβων, και**
  - **άλλων απαιτήσεων.**
- ✓ για την αντιμετώπιση των κινδύνων που είναι **προβλεπτοί στο στάδιο της μελέτης του έργου, με βάση τη γραπτή εκτίμηση των κινδύνων.**

Καθήκοντα ΣΑΥΜ (6)

- **Καταρτίζει ή/και αναπροσαρμόζει τον ΦΑΥ σε συνεργασία με το ΣΑΥΕ και μεριμνά για:**
  - τη **συνεργασία** του Κτε, των μελετητών και άλλων αναδόχων και τη διάθεση των απαιτούμενων πληροφοριών,
  - τη **διαβίβαση** του ΦΑΥ στο ΣΕ, και
  - την **παράδοση του ΦΑΥ** στο Κτε εντός τριών μηνών μετά την παράδοση του έργου (μεριμνά ή/και ο επιβλέπωντας).

Καθήκοντα ΣΑΥΜ (7)

- Συμβουλεύει το μελετητή ολόκληρου του έργου και το κύριο του έργου για την **επιλογή των προσφοροδοτών** εργολάβων.
- **Αξιολογεί περιοδικά το ΣΑΥ.**
- Συμβουλεύει το μελετητή ολόκληρου του έργου και το επιβλέποντα του έργου για την **επάρκεια του ΣΑΥ και αποτελεσματική εφαρμογή του.**

Παράδειγμα καταδίκης Συντονιστή Α&Υ Μελέτης - Μελετητή

- **Παράλειψη του ΣΑΥΜ** να καταρτίσει ή να αναθέσει την κατάρτιση **κατάλληλου ΣΑΥ** στο οποίο να περιγράφονται:

(α) ειδικά μέτρα για τις εργασίες που εν
ειδικούς κινδύνους...

(β) λεπτομέρειες για τους κινδύνους για την
α&υ...

(γ) ειδικές πληροφορίες που αφορούν τη
μελέτη του έργου...

(δ) ανάλυση των μεθόδων εργασίας κατά
φάσεις ...

(Διπλό θανατηφόρο ατύχημα (2007) – πρόστιμο: 3,500 ευρώ (2016). Αθώωση
μετά από ποινική έφεση για πολλαπλότητα ή ασάφεια του κατηγορητηρίου
(2020)

4. Συντονιστής Α&Υ Εκτέλεσης (ΣΑΥΕ)

Ομάδα Εκτέλεσης του Έργου

Η περί Οδών και Οικοδομών Νομοθεσία

- **Επιβλέπωντας Μηχανικός**

Η περί Ελέγχου και Εγγραφής Εργοληπτών

- **Αδειούχος Εργολάβος κατάλληλης τάξης**

Η περί Α&Υ στην Εργασία Νομοθεσία

- **Συντονιστής Α&Υ Εκτέλεσης**

Συμβατικές Υποχρεώσεις - Άλλοι

- **Υπεργολάβοι**
- **Προμηθευτές**

Καθήκοντα ΣΑΥΕ (1)

- **Συντονίζει την εφαρμογή των αρχών πρόληψης και ασφάλειας:**
  - **Στις τεχνικές και οργανωτικές επιλογές για τον προγραμματισμό των φάσεων και εργασιών που εκτελούνται ταυτόχρονα ή διαδέχονται η μια την άλλη.**
  - **Στην πρόβλεψη της διάρκειας εκτέλεσης των εργασιών και φάσεων εργασίας.**

Καθήκοντα ΣΑΥΕ (2)

- Συντονίζει και μεριμνά ώστε οι εργολάβοι, υπεργολάβοι και αυτοεργοδοτούμενοι:
  - **Να εφαρμόζουν τις αρχές πρόληψης και να λαμβάνουν μέτρα σύμφωνα με τις ελάχιστες προδιαγραφές Α&Υ που καθορίζονται στους σχετικούς Κανονισμούς.**
  - **Να εφαρμόζουν το ΣΑΥ.**

Καθήκοντα ΣΑΥΕ (3)

- **Αναπροσαρμόζει ή μεριμνά** για την αναπροσαρμογή του ΣΑΥ και ΦΑΥ.
- **Συνεργάζεται με το ΣΑΥΜ** ιδιαίτερα σε σχέση με την αναπροσαρμογή του ΣΑΥ στην περίπτωση αλλαγής στη μελέτη καθώς και για την αναπροσαρμογή του ΦΑΥ σε σχέση με τα στοιχεία του έργου όπως αυτό κατασκευάζεται.

Καθήκοντα ΣΑΥΕ (4)

- Οργανώνει μεταξύ των εργολάβων, υπεργολάβων και αυτοεργοδοτούμενων συμπεριλαμβανομένων και αυτών που διαδέχονται ο ένας τον άλλο:
  - **Τη συνεργασία και συντονισμό των δραστηριοτήτων για την προστασία των εργοδοτούμενων και την πρόληψη των ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών.**
  - **Την αμοιβαία ενημέρωση τους για τα θέματα Α&Υ και το περιεχόμενο του ΣΑΥ που τους αφορά.**
- **Συνεργάζεται με τους συντελεστές του έργου και συμμετέχει στον προγραμματισμό και παρακολούθηση της εκτέλεσης του έργου.**

Καθήκοντα ΣΑΥΕ (5)

- Συντονίζει την εποπτεία για την ορθή εφαρμογή των **εργασιακών σχέσεων.**
- Λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε να επιτρέπεται η **είσοδος στο εργοτάξιο μόνο στα πρόσωπα που έχουν τη σχετική άδεια.**

Καθήκοντα ΣΑΥΕ (6)

- Συμμετέχει στο προγραμματισμό και την παρακολούθηση της εκτέλεσης του έργου.
- Διαβουλεύεται με τους συντελεστές του έργου για την αναπροσαρμογή του ΣΑΥ και ΦΑΥ.
- Ενημερώνει το ΣΑΥΜ και τους συντελεστές του έργου για την αναπροσαρμογή του ΣΑΥ και ΦΑΥ.
- Συντάσσει κανόνες ασφάλειας για το εργοτάξιο.
- Τηρεί αρχεία και στοιχεία που αφορούν τα καθήκοντα του.

Καθήκοντα ΣΑΥΕ (7)

- Μεριμνά και προβαίνει σε διευθετήσεις για την ενημέρωση των συντελεστών (επιβλεπόντων, εργολάβων, υπεργολάβων κ.α.) για το ΣΑΥ:
  - ✓ **Ενημερωτική συνάντηση έναρξης του έργου και τακτικές συναντήσεις παρακολούθησης της εφαρμογής του ΣΑΥ.**
- Μεριμνά για την ενημέρωση για το περιεχόμενο του ΣΑΥ των προσώπων που εκτελούν εργασίες (κινδύνους και μέτρα):
  - ✓ **εισαγωγικό πρόγραμμα, ενημερωτικές συναντήσεις και άλλες δραστηριότητες.**

Καθήκοντα ΣΑΥΕ (8)

- **Καθορίζει διαδικασίες** για το συντονισμό της διαχείρισης των θεμάτων Α&Υ, εφαρμογής και ελέγχου των μέτρων με βάση το ΣΑΥ.
- Μεριμνά και προβαίνει σε διευθετήσεις για συναντήσεις με τους συντελεστές:
  - ✓ **Πριν την έναρξη λειτουργίας του εργοταξίου.**
  - ✓ **Πριν την έναρξη κάθε φάσης και εργασίας.**
  - ✓ **Όταν απαιτείται σημαντική αλλαγή στο εργοτάξιο.**
  - ✓ **Σε τακτά χρονικά διαστήματα.**

5. Διαχείριση Ασφάλειας και Υγείας στο Εργοστάσιο

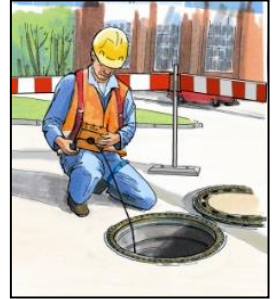
Διαχείριση Ασφάλειας και Υγείας στο Εργοτάξιο (1)

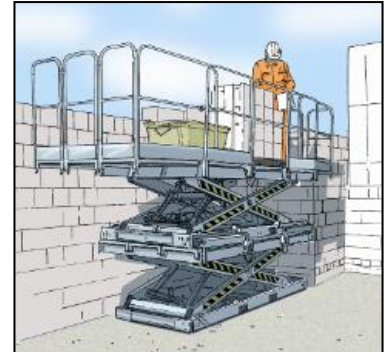
- ΚτΕ και Ανάδοχος: Διασφάλιση:
- Ύπαρξης **κατάλληλου και επαρκούς ΣΑΥ** (οργανωτική δομή εργοταξίου, διαδικασίες, ειδικά μέτρα, μέθοδοι εργασίας).
- Ορισμού **κατάλληλου ΣΑΥΕ** (προσόντα, μέσα, εξουσία).
- ΣΑΥΕ – Υποστηρικτή Ομάδα Α&Υ: Συντονισμός των αρχών πρόληψης / συμμόρφωσης, αναπροσαρμογή / συντονισμός εφαρμογής ΣΑΥ και αναπροσαρμογή ΦΑΥ.
- Εργολάβος και Υπεργολάβοι (Εργοδότες): Οργάνωση της διαχείρισης των κινδύνων ► Εφαρμογή Επαρκούς Συστήματος Διαχείρισης Κινδύνων.

Διαχείριση Ασφάλειας και Υγείας στο Εργοστάσιο (2)

Ο εργολάβος, οι υπεργολάβοι και οι άλλοι εργοδότες

- Ορισμός **Υπεύθυνου Ασφάλειας (Αναπληρωτή)- ΕΣΥΠΠ** (Λειτουργός Ασφάλειας, Υπεύθυνοι Πυρασφάλειας και Πρώτων Βοηθειών), **ΕΞΥΠΠ - Ανάρτηση ονομάτων.**
- Καθορισμός **μέτρων / ασφαλών μεθόδων** εργασίας **με βάση την ΓΕΚ** για τους εργαζόμενους και το κοινό.
- **Μέριμνα για το ΣΑΥ** – Συμπλήρωση και Αναπροσαρμογή.
- **Έλεγχος, παρακολούθηση και αναθεώρηση των εκτιμήσεων κινδύνου και των μέτρων.**

Διαχείριση Ασφάλειας και Υγείας στο Εργοστάσιο (3)

Ο εργολάβος, οι υπεργολάβοι και οι άλλοι εργοδότες

- Ενημέρωση όλων των επηρεαζόμενων σε συνεργασία με τον ΣΑΥΕ.
- Ενημέρωση και Εκπαίδευση εργοδοτούμενων (εισαγωγικό πρόγραμμα).
- Διαβούλευση με τους εργοδοτούμενους – Συμμετοχή στην Συντονιστική Επιτροπή Ασφάλειας.
- **Συμμόρφωση με τις υποδείξεις του ΣΑΥΕ (ΣΑΥΜ).**
- Τήρηση Μητρώων / Αρχείων.

6. Ο ρόλος των Συντελεστών του Έργου

Ρόλος Συντελεστών Έργου:

Δυνατότητα επέμβασης Vs Βαθμού Επιπτώσεων

Δυνατότητα επέμβασης σε θέματα ασφάλειας και υγείας

Βαθμός επιπτώσεων από παραλείψεις σε θέματα ασφάλειας και υγείας

**Ευχαριστώ
για την προσοχή σας !!!**

